

[Poul Møller.]

i så mange henseender er skubbet til side af markedsudviklingen, til et organ, der bl. a. skal søge kontakter med østeuropæiske stater om løsning af en række naturlige samarbejdsopgaver. I denne forbindelse ser vi foreløbig bort fra de storpolitiske, som det ligger helt uden for Europarådets evner at tage op.

Det konservative folkeparti er overbevist om, at vi ikke var nået så langt uden den nordatlantiske traktat med dens forsvarsfællesskab. Ved at stabilisere og pacificere verdenshistoriens største krigsskuepladser og ved at have genskabt den politiske balance har NATO også i højeste grad medvirket til at skabe mulighed for en fredelig udvikling af den nye verden, som i disse 20 år har fået sin nationale selvstændighed. Denne fantastiske verdenshistoriske udvikling, som i det store og hele er forløbet langt fredeligere, end man turde håbe og som for den største kolonimagts, Englands vedkommende til denne dag er sket næsten uden blodsudgydelser, er man ofte tilbøjelig til at overse på grund af de nye landes fattigdom, der stiller os over for nye og enorme opgaver.

Man kan måske nok spørge, om der ofres tilstrækkeligt, om udfordringen mødes med fornøden offervilje og idérigdom; men glemmes må det ikke, at der fra den gamle verden årligt overføres varer, maskiner, medicin, tjenesteydelser o. s. v. for et beløb på omkring 60 milliarder kr. En dråbe i fattigdommens hav, vil måske nogle sige. Ja, måske, men dog så væsentlige beløb, at nogle lande allerede er ved at blive stabiliseret. Glemmes må det ikke, at udviklingen i modtagerlandene også sætter visse grænser for, hvor hurtigt det kan gå. Hjælpen skal absorberes, og vi ved jo, at mange lande har været ude af stand til at udnytte overførslerne på rationel vis, fordi de elementære forudsætninger endnu ikke var til stede.

Målet for hjælpen kan givetvis ikke være at bringe den nye verden på niveau med den gamle, men at sætte den i gang og give den forudsætningerne for selv at nå videre. Om den så vil nå hertil, må bero på dens egne ønsker, for de værdimålere, vi har knæsat her i den rige verden, behøver ikke at være udtryk for den højeste udvikling. Vi har gjort de døde ting til vore rigdomssym-

boler. Det kan være, at mange af disse folk også fortsat vil måle rigdommen i levende værdier. Jeg tror, det er nødvendigt at lære børnebegrænsningens kunst fra sig, hvis sultedøden skal undgås. Men jeg advarer imod at påtvinge andre folk en børnebegrænsning, som tvinger dem til at acceptere vestens noget golde og materialistiske værdiurdering.

Verdensfreden har været og den er betingelsen for den verdensudvikling, vi befinder os i, og efter vort skøn har det vestlige sammenhold været en nødvendighed for opretholdelsen af denne verdensfred. Netop derfor må vi vende os imod den tendens, der for tiden gør sig så stærkt gældende i visse kredse til absolut at ville finde en afløsning for NATO. Jeg har været den første til her i tinget at fremhæve, at de Gaulles holdning til en række NATO-problemer kunne føre til en opløsning af pagten. Men fra at pege på faren er der unægtelig et væsentligt spring til at glæde sig over den. Tværtimod må opgaven være at finde frem til løsninger, som gør det muligt at bevare NATOs forsvarssystem. Vi er overbevist om, at i hvert fald den europæiske sikkerhed vil være betydelig reduceret, hvis NATOs opløsning skulle indtræde. Endnu er der så lang tid til, at NATOs første periode udløber, at der er grund til at håbe på en ændring i den franske holdning, eller at man finder frem til tilfredsstillende nye former for et rationelt sikkerhedssystem.

Det ideelle for Danmark kan ikke være, at vi søger ind imod et spinkelt nordisk forsvarssystem i stedet for et kraftigt atlantisk. Fremtiden bør ikke forme sig som en tilbagevenden til de mindre samarbejdsenheder fra de større, og en nordisk aftale vil også nemt indebære risikoen for en uønsket nordisk isolation. Målet må bestandig være at nå frem til større samarbejdsenheder.

Det gælder også i markedsspørgsmål. Derfor er det ingeniørligt med velbehag, vi ser på de vanskeligheder, EEC i dag befinder sig i, selv om vi måske rent umiddelbart kunne have en vis fordel herved. Ingen kan se, hvordan EEC kommer ud af sine interne vanskeligheder, men hvis jeg også her må tilsætte et stænk optimisme til den mistrøstighed, den udenrigspolitiske debat så tit geråder i herhjemme, så er det slet